

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členiek senátu JUDr. Evy Hudobovej a Mgr. Ľubomíry Kúdelovej v právnej veci žalobcu: **J., A., X.**, zast. advokátom **J., K., X.**, proti žalovanému: **A.**, s.r.o., **R., X.**, zast. advokátom **J., P., X.**, **o neúčinnosť právneho úkonu a zaplatenie sumy 12 300 000,- Sk s prísl.**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v K. č.k. 4 Cbi 233/2004–123 zo dňa 26.4.2007 a uzneseniu Krajského súdu v K. č.k. 4 Cbi 233/2004–134 zo dňa 18.6.2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v K. č.k. 4 Cbi 233/2004–123 zo dňa 26.4.2007 a uznesenie Krajského súdu v K. č.k. 4 Cbi 233/2004–134 zo dňa 18.6.2007 **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný je **p o v i n n ý** žalobcovi nahradiť trovy konania 102 083,- Sk na účet jeho právneho zástupcu.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v K. rozsudkom č.k. 4 Cbi 233/2004–123 zo dňa 26.4.2007 rozhodol tak, že zmluvu o dielo zo dňa 12.6.2001 uzavretú medzi žalobcom a žalovaným, onačil voči konkurzným veriteľom za právne neúčinnú, žalovaného zaviazal vrátiť 12 300 000,- Sk do konkurznej podstaty úpadcu B., s.r.o. so sídlom v K. a na náhradu trov konania 711 325,- Sk.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca uzavrel s úpadcom dňa 12.6.2001 zmluvu o dielo, v ktorej sa zaviazal vypracovať analýzy správu trhu a trhového prostredia v Českej republike, Poľku a Maďarsku, Slovinsku a na Ukrajine zamerané na oblasti životné poistenie, investičné spoločnosti, trh s cennými papiermi, obchodníci s cennými papiermi, leasingový trh a leasingové spoločnosti stávkové kancelárie, média, rádiostanice, televízne spoločnosti, týždenníky a kúpele a kúpeľná starostlivosť, za ktoré vypracovanie analýz sa zaviazal zaplatiť žalovanému cenu vo výške 12 300 000,- Sk. Cena diela bola zaplatená v dňoch 15.6.2001 a 12.7.2001 a vypracované analýzy prevzal konateľ úpadcu V. 12.7.2001. Uviedol, že konkurz na majetok úpadcu, B., s.r.o. bol vyhlásený uznesením zo dňa 3.9.2002, a teda bolo naplnené ustanovenie § 15 ods. 2 Zákona č. 328/1991 Zb. Citoval ustanovenie § 15 ZKV a obranu žalovaného založenú na ustanovení § 15 ods. 5 ZKV označil za právne irelevantnú. Žalobe vyhovel a o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote sa odvolal žalovaný podaním doručeným súdu 18.6.2007, v ktorom uviedol, že postup, ktorý zvolil súd pri rozhodovaní v tejto veci, je v rozpore s cieľom a účelom občianskeho súdneho konania, v ktorom majú účastníci rovnaké postavenie, a ktorého cieľom je spravodlivá ochrana obidvoch účastníkov. Uvedené tvrdenia v žalobe žalovaný označil za také, s ktorými sa nemôže stotožniť a názor žalobcu na kvalitu analýzy za výlučne subjektívny. Namietal, že zmluvná cena bola v zmluve o dielo dohodnutá obojstranne, a ani jedným z jej účastníkov ovplyvňovaná nebola. Tvrdenie žalobcu ohľadne obvyklých cien analýz, označil za nepodložené s tým, že analýza je tovarom sui generis. Čo sa týka konštatovania ohľadne zálohy, toto označil za také, ktoré neodporovalo zásade dobrým mravom. Názor súdu, že úpadca mal v úmysle ukrátiť svojich konkurzných veriteľov označil za nepodložený a namietal, že žiaden z konateľov úpadcu nebol vypočutý. Fakt, keby aj zmluva o dielo bola vypracovaná na nízkej úrovni, ako tvrdí žalobca, nemá podľa žalovaného žiadnu príčinnú súvislosť s preukazovaním záveru o úmysle

ukrátiť konkurzných veriteľov. Pokiaľ analýza nezodpovedala požadovanej kvalite, bolo vecou žalobcu, aby si vec riešil uplatnením nároku na vady z diela. Podľa žalovaného nebol preukázaný úmysel ukrátiť konkurzných veriteľov a za potrebné považoval uviesť, že podmienky zmluvy o dielo dojednával bývalý spoločník žalovaného pán G.. Žalovaný považuje analýzu dostatočnej kvality, spracovanú s najlepším úmyslom a všetky tvrdenia žalovaného za zavádzajúce, nepravdivé a názor vyslovený v rozsudku, že žaloba je dôvodná, žalovaný zásadne odmieta. K výške dohodnutej ceny analýzy uviedol, že túto bol povinný účtovať spolu s DPH teda 23%, čo predstavuje 2 300 000,- Sk a touto čiastkou konkurzní veritelia nemohli byť ukrátení. Zároveň požadoval o oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 138 O.s.p. s tým, že zo strany žalovaného nejde o svojvoľné, alebo zrejme bezúspešné bránenie práva. Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť.

O návrhu na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov rozhodol Krajský súd v K. uznesením č.k. 4 Cbi 233/2004–134 zo dňa 18.6.2007 tak, že žalovanému oslobodenia od súdnych poplatkov nepriznal. V dôvodoch uznesenia uviedol, že žalovaný nedoložil žiadne dôkazy na preukázanie jeho práva, jeho majetkové pomery označil za dočasné, prechodné, na základe ktorých skutočností jeho návrh s poukazom na § 138 O.s.p. označil za nepreukázaný.

Proti tomuto uzneseniu sa žalovaný odvolal podaním doručeným súdu 2.7.2007 v ktorom uviedol, že je názoru, že pokiaľ nebol vyzvaný na predloženie dôkazov, došlo k porušeniu ustanovenia § 43 ods. 1 O.s.p., nakoľko nie je zrejmé, aký dôkaz by súd považoval za dostatočný pri preukazovaní pomerov účastníka. Majetkové pomery v súčasnosti preukazujú, že súdny poplatok uhradiť žalovaný nemôže, a teda takéto rozhodnutie žalovaný označil za odňatie možnosti konať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1, § 214 ods. 1 O.s.p. na pojednávaní dňa 9.9.2008 za účasti obidvoch účastníkov konania a dospel k záveru, odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Predmetom odvolania je posúdiť správnosť prvostupňového rozhodnutia, v ktorom zmluva o dielo uzavretá dňa 12.6.2001 medzi žalobcom a žalovaným, je označená voči konkurzným veriteľom ako právne neúčinná.

Z ustanovenia § 15 zákona o konkurze a vyrovnaní vyplýva, kedy konkurzný veriteľ alebo správca sa môže domáhať určenia odporovateľnosti právnych úkonov. Podľa odseku 1, citovaného ustanovenia konkurzný veriteľ alebo správca sa môže domáhať, aby súd určil, že

dlžníkově právně úkony podľa odsekov 2 až 6, ak ukracujú uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky konkurzného veriteľa, sú vo vzťahu voči konkurznému veriteľovi právne neúčinné, toto právo má konkurzný veriteľ a správca aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný, alebo ak už bol uspokojený. Prvostupňový súd správne konštatoval, že v danom prípade je podľa § 15 ods. 2 zákona o konkurze a vyrovnaní (ZKV), možné odporovať, nakoľko zmluva o dielo - teda právny úkon, ktorý žalobca odporuje bol urobený v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu, ktorú skutočnosť žalovaný, ani nenamieta. Namieta, že zo žaloby a ani z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, že dlžníkov právny úkon (Zmluva o dielo) dlžník urobil v úmysle ukrátiť svojho konkurzného veriteľa, a tento úmysel musel byť druhej strane známy. Z odseku 5 § 15 ZKV, ktoré napadnuté rozhodnutie označuje ako základ obrany žalovaného, vyplýva, že odporovať možno právnomu úkonu dlžníka, ak právny úkon bol vykonaný v poslednom roku pred začatím konkurzu a hodnota prijatá dlžníkom bola nižšia, ako bola primeraná hodnota v čase vykonania právneho úkonu, a dlžník bol v úpadku, alebo sa dostal do úpadku v dôsledku takéhoto právneho úkonu. Prvostupňový súd správne označil túto obranu v danom prípade za irelevantnú, nakoľko sa na daný prípad nevzťahuje, keďže dlžník neprijal žiadnu hodnotu. Na pojednávaní v odvolacom konaní právny zástupca namietal, že žalobca neunesol jeho dôkazné bremeno preukázať, že uzavretím zmluvy o dielo bolo úmyslom dlžníka ukrátiť jeho konkurzných veriteľov. Za absurdné označil, aby dlžník bezdôvodným poskytnutím finančných prostriedkov vo výške 12 300 000,- Sk cudziemu subjektu, chcel ukrátiť budúcich veriteľov. Žalovaný za jednoznačne nepreukázané označil, že v prípade, ak by dlžník aj mal záujem jeho konkurzných veriteľov ukrátiť, že tento úmysel musel byť druhej strane známy. Žalobca s poukazom na jeho vyjadrenie k odvolaniu uviedol, že fakt, že bolo úmyslom dlžníka jeho konkurzných veriteľov ukrátiť, je jednoznačný z toho, že v čase uzavretia zmluvy o dielo, bola známa zlá finančná a ekonomická situácia dlžníka, ktorá smerovala k jeho úpadku. Na základe tejto neprosperujúcej finančnej situácie dlžníka, jeho štatutárny orgán už v čase uzavretia zmluvy jeden aj štvrt' roka vedel, že práve z dôvodu ekonomickej situácie, nebude môcť realizovať žiadne iné aktivity, tobôž nie aktivity, s ktorými sa v jeho predmete činnosti vôbec nikdy nezaberal. Fakt, že žalovaný o tomto postoji dlžníka musel vedieť je podľa žalobcu zrejmý z toho, že okrem tejto zmluvy o dielo uzavrel so žalovaným ešte jednu zmluvu so žalovaným za dohodnutú zmluvnú cenu v súčte 40 000 000,- Sk. Ako predmet plnenia za dohodnutú zmluvnú cenu 10 000 000,- Sk objednávateľovi analýzy poskytol stiahnuté texty z internetu v angličtine, z ktorého konania je zrejmé, že musel vedieť

že cieľom uzavretia zmluvy o dielo, bolo zo strany dlžníka zníženie majetku dlžníka, a teda v konečnom dôsledku ukrátenie jeho konkurzných veriteľov. Z odvolania žalovaného, ako aj z jeho prednesu na pojednávaní v odvolacom konaní bolo zrejmé, že obsah analýzy je treba považovať iba z hľadiska subjektívneho, nakoľko pre každého objednávateľa môže mať rozličný význam a hodnotu, z ktorého dôvodu žalovaný ani nepovažoval za potrebné hodnotu analýzy, ktorej zmluvnú cenu zmluvné strany dobrovoľne dohodli, znalecky zisťovať. K tvrdeniu žalobcu ohľadne obsahu poskytnutého plnenia, označeného ako analýza predneseného na pojednávaní v odvolacom konaní, sa žalovaný nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného dospel k záveru, že uzavretím zmluvy o dielo na predmet zmluvy, ktorý v podstate predstavoval výťahy z internetu a iné opisy, ktorá skutočnosť žalovaným na pojednávaní v odvolacom konaní nebola spochybnená za dohodnutú zmluvnú cenu 10 000 000,- Sk a DPH 2 300 000,- Sk potvrdzuje fakt, že nielen objednávateľovi, ale aj dodávateľovi, muselo byť zrejmé, že cieľom uzavretia predmetnej zmluvy o dielo bolo ukrátiť konkurzných veriteľov objednávateľa. Dodávateľovi diela muselo byť zrejmé, že za obsah predmetu diela, ktorý bol ním dodaný, dohodnutá zmluvná cena vyše desať miliónov bola absolútne nereálna a bola takto v zmluve o dielo jednoznačne dohodnutá s cieľom odčerpať finančné prostriedky z účtu objednávateľa neskôr úpadcu, ktorý sa do úpadku dostal aj z dôvodu odčerpaných finančných prostriedkov. S odkazom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že zmluvu o dielo bolo, možné odporovať podľa ustanovenia § 15 ods. 2 ZKV, nakoľko uzavretím zmluvy o dielo, úmysel ukrátiť svojho konkurzného veriteľa, musel byť druhej strane známy. Odkaz prvostupňového súdu na ustanovenie § 15 ods. 5 ZKV v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, odvolací súd označil za mylný, ale s poukazom na naplnenie predpokladov zakotvených v § 15 ods. 2 ZKV tento nedostatok pre posúdenie dôvodnosti odvolania označil za bezpredmetný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle uvedených dôvodov napadnutý rozsudok prvostupňového súdu podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že úspešnému žalobcovi priznal trovy za dva úkony právnej pomoci (vyjadrenie k odvolaniu dňa 20.7.2007, účasť na pojednávaní 9.9.2008, cestovné 6 720,- Sk, náhradu za stratu času 20 začatých polhodín 6 340,- Sk, paušálnu náhradu 368,- Sk, DPH 14 155,- Sk v súhrnnej výške 102 083,- Sk.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

V Bratislave 9. septembra 2008

JUDr. Jana Zemaníková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková